

23 april

EENVOUD

Iets wat werkelijk goed is, is altijd eenvoudig.
Eenvoud is zo aantrekkelijk en brengt zoveel
zegeningen dat het verbazingwekkend is
hoe weinig eenvoudige mensen er zijn.

1

Zoek geen geluk ergens anders. Breng dank aan God, die de noodzakelijke dingen eenvoudig maakte en de ingewikkelde dingen niet noodzakelijk.

SKOVORODA

.

2

Alle werkelijk goede dingen zijn goedkoop, alle slechte duur.

THOREAU

.

3

De maatschappij gaat nooit vooruit. Ze verliest aan de ene kant even snel als wat ze aan de andere kant wint. Ze ondergaat voortdurende veranderingen, maar verandering is geen verbetering. De beschaafde mens heeft een koets gebouwd, maar hij verliest daarmee het gebruik van zijn voeten. Hij heeft een mooi Zwitsers horloge, maar hij verliest het vermogen om het uur van de dag te bepalen door de stand van de zon. Hij heeft een Greenwich Nautische Almanak en daarin kan hij de informatie opzoeken die hij nodig heeft, maar de man in de straat kent de sterren aan de hemel niet. Op de zonnewende let hij niet en van de equinox weet hij niet.

De verstandige mens werpt al het overbodige van zich weg en keert uiteindelijk tot datgene terug wat onontbeerlijk is.

EMERSON

.

4

Bijna al onze uitgaven doen we om anderen na te doen.

EMERSON

•

5

Dien de gemeenschappelijk zaak – of anders gezegd: doe werken van liefde – door woorden, onthouding, inspanning: hier heb je een kwaad woord binnengehouden, daar vermeden iets te doen wat erger geweest zou zijn, hier heb je verlegenheid en valse schaamte overwonnen en datgene gezegd wat noodzakelijk, wat goed, wat vriendelijk was – dat alles zijn nietige, onooglijke woorden en daden en uit deze mosterdzaadjes groeit de boom van de liefde, die met zijn takken de hele wereld overschaduw.

•

6

Er is geen behoefte om heroïsche taken te zoeken. Als je eenvoudig de taken uitvoert die van je gevraagd worden in de positie waarin je verkeert op dit ogenblik, naar je beste vermogen en op een christelijke manier, dan zal je leven perfect gevuld zijn. Dan is er geen behoefte om heldendaden na te streven.

•

7

Elke grote daad voltrekt zich onder omstandigheden die onopvallend, bescheiden en eenvoudig zijn: ploegen noch bouwen, noch vee hoeden, zelfs denken voltrekt zich niet met glans en kabaal. Grote, echte daden zijn altijd eenvoudig en bescheiden.

•

...

De minst eenvoudige mensen van allen zijn de mensen die wensen eenvoudig over te komen. Opzettelijke eenvoud is de grootste en meest onplezierige uitdrukking van kunstmatigheid.

...

24 april

DEUGD

Echte dapperheid in een strijd wordt alleen getoond door degenen die weten dat God aan hun zijde is.

1

‘Ik heb dit gezegd opdat jullie vrede vinden bij mij. Jullie zullen het zwaar te verduren krijgen in de wereld, maar houd moed. Ik heb de wereld overwonnen.’

JOHANNES 16:33

.

2

Vecht voor de waarheid tot aan de dood – en God zal voor jou overwinnen.

SIRACH

.

3

Waarlijk, het vereist iets goddelijks in hem die de gebruikelijke drijfveren van de mensheid van zich afgeworpen heeft en ervoor gekozen heeft om op zichzelf te bouwen. Hoogstaand is zijn hart, vast zijn wil, helder zijn blik, opdat hij in oprechtheid voor zichzelf levensanker, maatschappij en wet zal zijn en het zo ver brengt dat innerlijke overtuiging voor hem net zo sterk is als ijzeren noodzaak voor anderen.

EMERSON

.

4

Wat er ook mag gebeuren, verlies de moed niet. Er kan je niets slechts overkomen wat jou als mens niet eigen is.

.

5

Alles is onzeker, mistig en vergankelijk. Alleen deugd is duidelijk en kan niet worden vernietigd door welke kracht dan ook.

CICERO

.

6

Alleen een persoon die zijn persoonlijkheid prijsgeeft, wordt echt krachtig. Wanneer hij dat doet, is hij het niet meer die handelt, maar God door hem.

•

7

Eens, toen een Romeinse keizerin haar juwelen verloor, werd de volgende aankondiging verspreid in het rijk: 'Iemand die de juwelen vindt en terugbrengt binnen de komende dertig dagen zal rijkelijk beloond worden. Als iemand ze terugbrengt na dertig dagen zal hij ter dood worden gebracht.' Een zekere Joodse rabbi, Samuel geheten, vond de juwelen, maar bracht ze pas terug na die dertig dagen. 'Ben je in het buitenland geweest?' vroeg de keizer. 'Nee, ik ben gewoon thuis geweest,' antwoordde hij. 'Maar misschien wist je niet van de aankondiging?' 'Nee hoor, ik wist ervan,' zei Samuel. 'Maar waarom bracht je ze dan niet terug binnen dertig dagen? Je loopt nu het gevaar dat je gedood zal worden.'

'Ik wilde u laten zien,' zei Samuel, 'dat ik de juwelen naar u terugbracht niet omdat ik bang ben om gestraft te worden, maar omdat ik alleen de Heer mijn God vrees.'

•

...

Wacht niet op de vervulling van Gods werk dat
je dient, besef echter wel dat elke inspanning van
jou vruchten draagt en het werk vooruithelpt.

...

25 april

ZIEL

Een persoon kan zich ervan bewust zijn dat hij een lichamelijk en een geestelijk wezen is. In het bewustzijn van zichzelf als een fysiek wezen kan hij niet vrij zijn. Voor een geestelijk wezen kan er geen vraag zijn over gebrek aan vrijheid.

1

‘Waarachtig, ik verzeker u: wie luistert naar wat ik zeg en hem gelooft die mij gezonden heeft, heeft eeuwig leven: over hem wordt geen oordeel uitgesproken, hij is van de dood overgegaan naar het leven. Ik verzeker u: er komt een tijd, en het is nu al zover, dat de doden de stem van Gods Zoon zullen horen en dat wie hem horen, zullen leven. Zoals de Vader leven heeft in zichzelf, zo heeft ook de Zoon leven in zichzelf: dat heeft de Vader hem gegeven.’

JOHANNES 5:24-26

•

2

Wat is ‘liefde tot God’ anders dan een groeiend verlangen om gevuld te worden met de grootst mogelijke hoeveelheid creatieve energie? Goddelijke scheppingskracht kan in alles worden gevonden, maar haar krachtigste uitdrukking kan in deze wereld gevonden worden in menselijke wezens. Ze kan echter alleen effectief zijn als mensen die aanwezigheid erkennen.

Als een persoon niet gelooft dat hij in staat is om de beste dingen in deze wereld te doen, dan zal hij ongetwijfeld de slechtste dingen verzinnen.

UIT: *THE WORLD’S ADVANCE THOUGHT*

•

3

Ik weet dat ik constant op mijzelf moet letten. Ik weet dat de hemel alles weet en dat haar wetten onveranderlijk zijn. Ik weet dat ze alles kan zien, in alles kan doordringen en aanwezig is in alles. Hemel dringt door in de diepten van elk mensenhart net zoals licht een donkere kamer verlicht. We moeten ernaar streven om dit licht te reflecteren, net zoals twee perfect op elkaar afgestemde instrumenten met elkaar harmoniëren.

CHINESE WIJSHEID (*SHI KING*)

•

4

De menselijke natuur is eenvoudig. Als deze natuurlijke eenvoud in de loop van zijn leven verloren gaat, kan de mens niet gelukkig zijn.

CHINESE WIJSHEID

•

5

Wanneer je nadenkt over de kenmerken van de ziel wordt het veel moeilijker om te begrijpen wat de ziel eigenlijk is. Ze is omsloten door het lichaam, waarin ze leeft als in een vreemd land. We kunnen ons voorstellen wat er zou gebeuren als ze bevrijd is van de beperkingen van het lichaam en wordt verenigd met degene met wie ze zichzelf als een eenheid beschouwt.

NAAR: CICERO

•

6

Indien je oprecht, van ganser harte kunt zeggen dat je overal waar je de wil van God kent, van je eigen wil afziet en slechts datgene doet wat hij wil – alleen dan ben je waarlijk vrij.

EPICTETUS

•

...

De mens voelt zijn vrijheid in de mate waarin hij zijn leven van het lichamelijke bestaan naar het geestelijke verplaatst.

...

26 april

GOD

Iedereen kan zich bewust worden van God.
Niemand kan hem kennen.

1

Een verstandig en bescheiden mens met een ontwikkeld, maar bescheiden verstand, bemerkt zijn grenzen en gaat daar niet overheen. Hij vindt in deze grenzen de begrippen van zijn ziel en van zijn schepper, waarbij hij de onmogelijkheid inziet om deze begrippen tot volle helderheid te brengen en ze zo te bekijken als alleen een pure geest zou kunnen doen. Hij volhardt ervoor in nederigheid en raakt de sluier niet aan, bevredigd door het bewustzijn dat hij voor een hoger wezen staat. Alleen tot aan deze grens is de filosofie nuttig en noodzakelijk. Wat daar bovenuit gaat, zijn ijdele, voor de mens niet toegankelijke abstracties, waarvan een verstandig mens afziet en die voor de gewone mens vreemd zijn.

Alle volken in de wereld kennen en eren God, hoewel elk van hen hem hullen in verschillende kleding. Maar onder deze kleding blijft hij altijd een en dezelfde God. Een kleine minderheid van de mensen, met meer uitgesproken opvoedkundige eisen, is niet tevreden met eenvoudige beschouwingen van het gezonde verstand en zoekt een meer abstracte God. Ik heb geen kritiek op dergelijke mensen. Maar het is niet juist voor een dergelijke minderheid dat ze zich de spreekbuis waant van de hele mensheid als ze zeggen dat God verborgen is voor de mensen, omdat ze hem niet kunnen zien. Ik erken dat sommige mensen anderen voor een tijdje kunnen overhalen om te geloven dat God niet bestaat, maar dat kan niet lang duren. Op de een of andere manier zal de mensheid altijd behoefte hebben aan een God. Indien ooit, tegen de wetten van de natuur in, een godheid zich tastbaarder bekend zou kunnen maken, dan ben ik er zeker van dat de tegenstanders van God nog meer subtiële ideeën zouden verzinnen om zijn bestaan te ontkennen. De rede zal altijd ruimte maken voor de eisen van het hart.

ROUSSEAU

•

2

*Het meest onbetwifelbare in de wereld is voor mij het bewustzijn van
mijzelf in het huidige moment.*

•

3

Het geloof in een God is instinct, het hoort bij de menselijke natuur zoals het lopen op twee benen. Bij sommigen wordt het echter veranderd, bij menigeen zelfs verstikt, maar normaal gesproken is het aanwezig en onontbeerlijk voor de innerlijke vorming van het vermogen tot inzicht.

LICHTENBERG

•

4

De concepten die zeggen dat God bestaat of dat hij niet bestaat, dat de menselijke ziel bestaat of niet bestaat, dat de wereld geschapen is of dat zij niet is geschapen, al deze concepten zijn in gelijke mate onbegrijpelijk.

PASCAL

•

5

Religie komt van God, theologie van mensen.

•

...

*Leef in God, leef met God, wees je bewust van hem in jou
en probeer hem niet te definiëren in woorden.*

...

27 april

KRITIEK

Onvriendelijkheid zorgt ervoor dat wij de mensen bekritisieren; vaak zorgt die kritiek er echter voor dat wij tegen de mensen onvriendelijke gevoelens koesteren, die des te onvriendelijker zijn naarmate wij hen meer bekritisieren.

1

‘Oordeel niet, opdat er niet over jullie geoordeeld wordt. Want op grond van het oordeel dat je velt, zal er over je geoordeeld worden, en met de maat waarmee je meet, zal jou de maat genomen worden. Waarom kijk je naar de splinter in het oog van je broeder of zuster, terwijl je de balk in je eigen oog niet opmerkt? Hoe kun je tegen hen zeggen: “Laat mij de splinter uit je oog verwijderen,” zolang je nog een balk in je eigen oog hebt? Huichelaar, verwijder eerst de balk uit je eigen oog, pas dan zul je scherp genoeg zien om de splinter uit het oog van je broeder of zuster te verwijderen.’

MATTEÛS 7:1-5

•

2

Een van de meest gangbare en wijdverspreide waanvoorstellingen is dat ieder van ons eigen vaststaande kenmerken heeft – goed, slecht, slim, dom, warm, koud, et cetera. Maar mensen zijn niet zo.

Wat we wel kunnen zeggen is dat een persoon vaker goed is dan slecht, vaker slim dan dom, vaker warm dan koud en *vice versa*, maar het zou verkeerd zijn om van een persoon te zeggen dat hij altijd goed of slim is of over een ander dat hij altijd slecht of dwaas is. Toch is dat de manier waarop we altijd mensen indelen. En dat is fout.

•

3

Je ziet de zwakte van je naaste, maar je weet niet of misschien een van zijn daden God welgevalliger is dan jouw hele leven. Indien je naaste ook het ongeluk had te vallen, dan heb je noch de tranen gezien die

hij daarvoor had vergoten, noch het daaropvolgend berouw, en terwijl God, de getuige van zijn verdriet en berouw, hem al heeft vrijgesproken, veroordeel jij hem nog altijd.

UIT: *VROME GEDACHTEN* .

4

Als er vijandschap is tussen twee mensen zitten beiden fout. Met welk getal je nul ook vermenigvuldigt, hoe groot ook, het resultaat zal altijd nul zijn. Dus als vijandschap bestaat, dan bestaat die aan beide zijden. .

5

Als er strijd tussen mensen ontstaat, dan zijn, weliswaar in verschillende mate, in elk geval beide strijdende partijen hier schuldig aan. Want als een van de partijen zich volkomen onberispelijk zou gedragen, zou er net zomin een strijd opvlammen als op een absoluut glad oppervlak, bijvoorbeeld op een spiegel, een lucifer kan ontbranden. .

6

Onthoud dat mensen altijd in hun eigen belang zullen handelen. Als een actie in de praktijk blijkt in iemands persoonlijk belang te zijn, dan heeft die persoon het gelijk aan zijn zijde. Maar als hij ongelijk heeft, zal het des te slechter voor hem uitdraaien, omdat elke vergissing altijd gevolgd zal worden door lijden.

Als we ons dit steeds realiseren, dan zullen we nooit boos hoeven te worden op of in onmin raken met een ander. We hoeven nooit meer mensen te beschuldigen of beledigen en nooit meer iemands vijand worden.

EPICETUS .

...

Als je leeft met iemand die dicht bij je staat dan is het goed om met elkaar overeen te komen om elkaar te stoppen zo gauw als een van beiden begint met de ander te bekritisieren.

...

28 april

ARBEID

Een absolute voorwaarde voor het geluk in het werk: ten eerste arbeid uit voorliefde en uit vrije wil, ten tweede fysieke arbeid, die eetlust en vaste, verkwikkende slaap schenkt.

1

Het leven van Arcadische schaapherders en van ons geliefde (keizerlijke) hof lijkt aantrekkelijk, maar zijn beide even absurd en onnatuurlijk. Want er kan nooit echt plezier zijn als plezier een beroep wordt. Alleen de zeldzame en korte momenten van inspiratie die voortkomen uit wat je aan het doen bent, zijn echt plezierig en nuttig.

KANT

.

2

Fysieke arbeid sluit niet alleen de mogelijkheid van intellectuele activiteit niet uit, ze verbetert de kwaliteit ervan en stimuleert haar zelfs.

.

3

Arbeid met de handen is plicht en geluk voor iedereen. De bezigheid van het verstand en van de fantasie is een uitzondering. Zij wordt alleen voor diegene tot plicht en tot geluk die tot haar geroepen zijn. De roeping is alleen te bewijzen en te zien aan het feit dat de geleerde of kunstenaar zijn rust en welvaart opoffert om zich aan zijn roeping te wijden.

.

4

Hoewel voortdurende ledigheid een van de martelingen van de hel zou moeten zijn, heeft ze integendeel haar plaats gekregen als een van de zegeningen van de hemel.

MONTESQUIEU

.

5

Wanneer een persoon zich aan het werk zet, zelfs als dat het meest onbenullige, primitieve en eenvoudigste werk is, wordt de ziel rustig. Zo gauw een persoon gaat werken, verlaten alle demonen hem en wordt hij daar onaantastbaar voor. Een man wordt een man.

CARLYLE

•

6

Hard werken is een noodzaak en als het ontbreekt, is het een oorzaak van lijden, maar het zal nooit moeten worden gezien als een deugd. Om arbeid te verheffen tot een speciale deugd is net zo absurd als voedsel te verheffen tot een speciale deugd.

•

...

Als je in een goede geestelijke balans wil komen,
werk dan totdat je moe wordt, maar overdrijf dat niet.
Innerlijke tevredenheid wordt altijd verstoord
door nietsdoen en slechts af en toe door te
hard werken.

...

De graankorrel, zo groot als een kippenei

Kinderen vonden ooit in een kloof een ding zo groot als een kippenei, dat een spleet in het midden had en eruitzag als een graankorrel. Een vreemdeling zag het ding bij de kinderen, kocht het van hen voor een stuiver, bracht het naar de stad en verkocht het als een zeldzaamheid aan de tsaar.

De tsaar liet wijze mannen komen en beval hen te onderzoeken wat voor een ding dat was: ei of graankorrel? De wijzen piekerden en piekerden, konden echter geen antwoord vinden. Het lag bij het raam, een kip vloog erop af, pikte eraan, pikte er een gat in; toen zagen allen dat het een graankorrel was. De wijzen gingen naar de tsaar en zeiden: 'Dat is een rogekorrel.'

De tsaar was verbaasd. Hij beval de wijzen te onderzoeken waar en wanneer een dergelijke korrel kon gedijen. De wijzen piekerden en piekerden, zochten het op in boeken, maar ze vonden niets. Ze gingen naar de tsaar en zeiden: 'Wij kunnen u geen antwoord geven. In onze boeken staat er niets over, we moeten het de boeren vragen, of niet een van hun voorouders gehoord heeft wanneer en waar een dergelijke korrel gezaaid werd.'

De tsaar stuurde zijn dienaren erop uit om een oude boer bij hem te brengen.

Men vond een grijsaard en bracht hem naar de tsaar. De grijsaard ging naar binnen, bleek en tandeloos, hij bewoog zich met moeite voort op twee krukken.

De tsaar liet hem de korrel zien, maar de grijsaard zag niet meer zo goed: slechts de helft van de korrel zag hij, de andere helft betastte hij.

De tsaar vroeg hem: 'Grootvader, weet jij waar zo'n korrel groeit? Heb jij op jouw akker ooit zulk graan gezaaid? Of heb jij misschien ooit zo'n korrel verworven?'

Doof was de oude man, slechts met veel moeite vernam hij, slechts

met veel moeite begreep hij. Hij gaf als antwoord: ‘Nee, zulk graan heb ik nog nooit op mijn akker gezaaid, nooit geoogst, nooit gekocht. Toen wij graan kochten, was de korrel net zo klein als nu. Men zou mijn vader moeten vragen; misschien dat hij heeft gehoord waar een dergelijke korrel groeide.’

De tsaar liet de vader van de oude man zoeken. Men vond ook de vader van de oude man en bracht hem naar de tsaar. De grijsaard kwam binnen, een oude man met één kruk. De tsaar liet hem de korrel zien. De grijsaard had nog goede ogen en hij bekeek de korrel precies. De tsaar vroeg hem: ‘Weet jij, oude man, waar zo’n korrel groeit? Heb jij op je akker ooit zoiets gezaaid? Of heb je misschien ooit zo’n korrel verworven?’

Hoewel de grijsaard een beetje hardhorend was, hoorde hij toch beter dan zijn zoon. ‘Nee,’ zei hij, ‘zulk graan heb ik nog nooit op mijn akker gezaaid en nooit geoogst. En ook nooit gekocht, omdat in mijn tijd geld nog helemaal niet in gebruik was. Vroeger voedden wij ons allemaal met ons eigen brood, en in nood hielpen wij elkaar. Ik weet niet waar een dergelijke korrel groeide. Hoewel onze korrel groter en vruchtbaarder was dan die van nu – zo’n korrel heb ik nooit gezien. Alleen heb ik van mijn vader gehoord dat het graan in zijn tijd beter groeide en vruchtbaarder was dan nu. Hem zou u moeten vragen.’

De tsaar liet de vader van deze grijsaard zoeken. Men vond de grootvader ook en bracht hem naar de tsaar. De grijsaard kwam binnen, zonder krukken, met een soepele pas, met lichte ogen, hij hoorde goed en sprak begrijpelijk. De tsaar liet de grootvader de korrel zien. Die bezag en draaide de korrel in zijn handen. ‘Lang is het geleden,’ zei hij, ‘dat ik zo’n korrel heb gezien.’ Hij beet een stukje van de korrel af en kauwde erop.

‘Dat is de oude,’ zei hij.

‘Nou, grootvader, zeg me dan waar zo’n korrel groeide! Heb je op jouw akker ooit zulk graan gezaaid? Of heb je misschien ooit zo’n korrel verworven?’

Toen zei de grijsaard: ‘Overal groeide in mijn tijd zulk graan. Mijn hele leven lang heb ik met dit brood mijzelf en anderen gevoed.’

Toen vroeg de tsaar: ‘Nou, zeg dan grootvader, heb jij dat graan gekocht of heb je het zelf op jouw akker gezaaid?’

De grijsaard lachte.

‘In mijn tijd,’ zei hij, ‘kwam niemand op de zondige gedachte brood te kopen of te verkopen. Van geld wisten wij niets. Brood had ieder naar hartenlust. Ik heb dit graan zelf gezaaid, geoogst en gedorst.’

Toen vroeg de tsaar: ‘Nou, grootvader, zeg me nog één ding. Waar heb je het graan gezaaid, waar was jouw akker?’

Toen zei de grijsaard: ‘Mijn akker was de hele aarde Gods. Waar ik geploegd heb, daar was mijn akker. De grond was immers vrij en niemand noemde het zijn eigendom. Zijn eigendom noemde men alleen het werk dat men deed.’

‘Twee dingen wil ik nog weten,’ zei de tsaar. ‘Het ene: waarom groeide zo’n korrel vroeger en groeit het nu niet meer? En het tweede: waarom liep je kleinzoon op twee krukken, je zoon nog op een, en jij zelf loopt soepel, je ogen zijn licht, je tanden stevig, je woorden zijn duidelijk en vriendelijk? Zeg mij, grootvader, hoe zit het met deze twee kwesties?’

‘Die twee dingen komen,’ zei de grijsaard, ‘doordat de mensen ermee gestopt zijn van hun eigen werk te leven en nu naar vreemde goederen verlangen. In de oude tijd leefde men niet zo: in de oude tijd leefde men nog godvruchtig. Men had genoeg aan zijn eigen zaken en begeerde niets nieuws.’

LEV TOLSTOJ

...

29 april

ZIEKTE

Mensen kunnen het doel in hun leven even goed vervullen of ze nu ziek zijn of gezond.

1

Als de mens niet zou twijfelen aan de onverwoestbaarheid van zijn leven na de dood, dan zouden alle ziektes hem slechts als toenadering tot de – eerder gewenste dan ongewenste – overgang van de ene levensvorm naar de andere lijken en dan zou hij de pijn van de ziekte net zo verdragen als wij de pijn van de inspanning van onze arbeid verdragen, waarvan we weten dat zij tot een goed doel leidt. We zouden in de periode van het lijden een verklaring hebben voor datgene wat er met ons gebeurt en wij zouden ons op de nieuwe situatie voorbereiden.

•

2

Mensen denken in het algemeen dat het alleen mogelijk is om God te dienen en van nut te zijn voor anderen als ze gezond zijn. Dat is niet juist! Vaak is het tegendeel waar. Christus diende God en de mens het meeste van alles toen hij stervende was aan het kruis en toen hij degenen vergaf die hem de dood injoegen. Een ziek persoon kan precies hetzelfde doen. En het is onmogelijk te zeggen welke omstandigheid, gezondheid of ziekte, meer geschikt is om God en andere mensen te dienen.

•

3

Sinds de mensen denken, hebben ze ingezien dat niets het zedelijke leven van de mens zozeer bevordert als de gedachte aan de dood. Maar een verkeerd gerichte geneeskunst heeft zich ten doel gesteld in plaats van het lijden te verminderen de mensen van de dood te 'bevrijden', ze leert hen de hoop te hebben de dood te ontkomen, leert hen de gedachte aan de dood af te wijzen en berooft hun daardoor van de belangrijkste impuls voor een zedelijk leven.

•

4

Voor jezelf, en alleen voor jezelf, is het nodig om gezondheid en kracht te bezitten. Maar om God te dienen is dat niet nodig en soms is zelfs het tegendeel waar.

•

5

Hoe vaak vergeten we niet dat wanneer we zieken verzorgen, de zieke van ons boven alles verwacht dat we niet het feit voor hem verzwijgen dat zijn dood aanstaande is. We mogen hem bewust maken van zijn geestelijke en groeiende goddelijke natuur, die niet wordt aangetast door vermindering van kracht noch door de dood zelf.

•

• • •

In bijna alle gevallen kan ziekte de kracht van de geest in ons vrijmaken, terwijl tegelijkertijd onze lichamelijke kracht afneemt. En als we ons steeds meer bewust worden van de geestelijke dimensie in onszelf, vermindert dit niet ons gevoel van welbevinden, maar wordt dit er integendeel door versterkt.

• • •

30 april

LEVENSDOEL

Het kan onmogelijk lijken om te leven zonder te weten wat het doel van iemands leven is. Het eerste wat je moet doen, is voor jezelf duidelijk te krijgen wat dit doel is. En speciaal omdat er mensen zijn geweest, en vandaag nog steeds, die weten wat dat doel is. Toch zijn de meeste mensen die zichzelf als goed opgeleid beschouwen, trots op het feit dat zij kennelijk het ultieme punt bereikt hebben dat zij het leven als zinloos beschouwen.

1

Er zijn twee verschillende opvattingen van de mensen over de wereld.

De ene zegt: 'Ik, een evenals alle andere levende wezens uit mijn ouders geboren schepsel, beschouw mij als wezen dat onder bepaalde, door mij te onderzoeken en te analyseren, voorwaarden leeft. En ik onderzoek mijzelf en andere levende en niet-levende wezens evenals onze bestaansvoorwaarden en overeenkomstig dit onderzoek geef ik vorm aan mijn leven. Vragen naar de oorsprong onderzoek ik net zo en door observatie en experiment vergroot ik mijn kennis steeds meer. De vragen waar deze wereld vandaan komt, waarom ze bestaat en waarom ik in haar besta, laat ik echter onbeantwoord, want ik zie geen enkele mogelijkheid om haar exact, helder en overtuigend te beantwoorden zoals ik de vragen naar de bestaansvoorwaarden in de wereld beantwoord. Daarom kan ik ook de antwoorden op deze vragen, de antwoorden dat God bestaat, dat ik van hem afstam en dat deze God met goede redenen de wet van mijn leven bepaalt, niet aanvaarden, omdat het deze antwoorden ontbreekt aan de duidelijkheid en de bewijskracht die wel geldt voor de antwoorden die betrekking hebben op de oorzaken en voorwaarden van verschillende natuurverschijnselen.'

Zo redeneert de agnosticus en doordat hij geen andere inzichten toelaat behalve die op empirische waarnemingen en de analyse en verklaring van de resultaten daarvan teruggaan, zo argumenteert hij, hoewel hij mogelijk ongelijk heeft, absoluut verstandig en logisch.

De christen daarentegen, die het bestaan van God erkent, zegt: 'Ik kan mijzelf alleen als levend wezen beschouwen als ik erken dat ik een verstandig wezen ben; en doordat ik mijzelf als verstandig wezen zie, kan ik mijn leven en het leven van alles wat bestaat eveneens als verstandig erkennen. Om verstandig te zijn, moet dit leven een doel hebben. Het doel van het leven nu moet buiten mij liggen, in het wezen dat zowel mijn persoon als ook alles wat bestaat, als middel dient om zijn doelen te bereiken. Dit wezen bestaat en in mijn leven moet ik zijn wet (zijn wil) vervullen. De vragen nu, hoe de aard van dit wezen is dat van mij de vervulling van zijn wet verlangt, wanneer het verstandige leven in mij is ontstaan en hoe het in tijd en ruimte in andere wezens ontstaat, dat wil zeggen de vraag wat God is, of hij persoonlijk of onpersoonlijk is, hoe hij de wereld heeft geschapen en of hij die überhaupt heeft geschapen. Wanneer, dus op welke leeftijd, de ziel in mij is ontwaakt en hoe zij in anderen ontwaakte, waar zij vandaan kwam, waarheen zij zal gaan en waar in het lichaam zij zich bevindt – al deze vragen moet ik onbeantwoord laten, omdat ik van tevoren al weet dat ik via de weg van de waarneming en de uiteenzetting nooit tot een definitief antwoord kan komen, omdat alles in de oneindigheid van tijd en ruimte verborgen ligt. Om deze reden kan ik echter ook de antwoorden niet erkennen die de wetenschap op de vragen biedt hoe de wereld is ontstaan, waar de ziel vandaan komt en in welk deel van de hersenen zij aanwezig is.'

In het eerste geval, dat van de agnosticus die zichzelf als een dierlijk wezen ziet en alleen dat erkent wat zich aan de zintuiglijke waarneming aanbiedt, erkent de mens geen geestelijke oorsprong en verzoent hij zich met de zinloosheid van zijn bestaan, hoewel dit in strijd is met de geboden van het verstand.

In het tweede geval erkent de christen, die zich als verstandig wezen ziet en daarom alleen dat erkent wat overeenkomt met de eisen van het verstand, niet de waarachtigheid van de gegevens van de zintuiglijke ervaring en beschouwt deze gegevens als fantasie en onjuist.

Beide visies kunnen een waarheidsclaim leggen. Maar het wezenlijke verschil tussen beide opvattingen bestaat erin dat volgens de eerste wereldbeschouwing alles in de wereld streng wetenschappelijk, logisch en verstandig is, behalve het leven van de mens en van de wereld zelf, die helemaal geen zin hebben. Daarom komen uit deze wereldbeschouwing heel veel interessante en amusante beschouwingen voort, maar ondanks alle tegenstrijdige pogingen komt hieruit niets voort wat noodzakelijk zou zijn om het leven te leiden. Volgt men daarentegen de tweede wereldbeschouwing, dan krijgt het leven van de mens en van de gehele wereld een positieve en verstandige betekenis, die tegelijkertijd een directe, eenvoudige en voor iedereen toegankelijke toepassing voor het leven bezit en ook de mogelijkheid van wetenschappelijk onderzoek niet uitsluit, dat echter wel in het juiste perspectief wordt gezet. •

2

Leven is datgene wat ons door het inzicht wordt onthuld en het is altijd en overal aanwezig. Onze vergissing bestaat erin dat wij datgene wat het leven omhult, als het leven zelf zien. •

3

De ware zin van het leven is tot het bewustzijn komen dat het eeuwig is. •

4

We mogen misschien niet weten *waarom* we leven, maar het is onmogelijk niet te weten hoe we moeten leven.

Een arbeider in een grote fabriek weet misschien niet wat het doel is van wat hij doet, maar als hij een goede arbeider is, weet hij wel hoe hij zijn werk moet doen. •

5

Onder de mensen zijn er twee dominante wereldbeschouwingen. Sommigen beschouwen het leven van zijn zintuiglijke en persoonlijke kant, ze geloven dat de wereld voor hen is geschapen en God voor de behoefte van de mensen is bedacht, en zij zijn verontwaardigd over het zinloze lijden en de zinloze dood. Anderen hebben een tegengestelde, geestelijke wereldbeschouwing, volgens welke de mens voor

de wereld en voor God leeft en volgens welke het duidelijk is dat de mens lijdt en sterft, omdat dat voor de wereld noodzakelijk en voor God welgevallig is. Volgens deze tweede mening hebben onze geboorte, ons droevige leven, onze pijnlijke dood zin en betekenis. Volgens deze mening is de wereld verstandig en doelmatig ingericht, terwijl volgens de eerste alles onverstandig en ondoelmatig is.

En in overeenstemming met deze twee wereldbeschouwingen komen de mensen op twee manieren tot hetzelfde doel. Volgens de eerste, zintuiglijke beschouwing levert de mens strijd, omdat hij niet overwonnen wil worden, waarbij hij overal stuit op mislukking, narigheid, vermoeidheid, verzadiging en ziekten. Hij ondergaat veel lijden, onderwerpt zich echter uiteindelijk aan de loop der dingen, dat wil zeggen aan de wet en aan de wil van God, onderwerpt zich onwillekeurig en onbewust, zoals de geketende slaaf, met veel grotere moeite en met veel geringer welzijn voor zichzelf. Volgens de tweede, goddelijke beschouwing gaat de mens bewust de waarheid tegemoet en gaat als een verstandig kind van de hemelse Vader, van de Vader van de wijsheid, al dat lijden uit de weg dat het lot van de onwetende, geketende slaaf is. En de vreugden van het leven, niet de gekunstelde, maar de echte, natuurlijke en daarom enorm waardevolle vreugden, vallen aan ieder ten deel, los van hun meningen; en zoals mensen met de eerste wereldbeschouwing van haar genieten, zo worden ze degenen met de tweede niet ontzegd.

BOEKA

•

...

Alle levende wezens bezitten organen die hen in staat stellen te weten wat hun plaats in de wereld is. Voor een mens is dit orgaan de rede.

Als de rede jou niet vertelt wat je plaats in de wereld is of het doel in je leven, dan moet je je ervan bewust worden dat dit niet komt doordat de wereld slecht in elkaar zit of door jouw rede, maar door de richting die je eraan hebt gegeven.

...